

disse Enge ere ganske vist ikke fremkomne i de senere Aar, det ligger langt tilbage, men at de blive daarligere for hvert Aar, der gaar, er en Selvfølge. Det er heller ikke først nu, at man er kommen til at tage denne Sag op for at faa denne Sag ændret; det er noget, der er blevet arbejdet paa i langt over en Menneskealder. Der er med stor Bekostning gjort Undersøgelser og lavet Planer for at faa det ændret, men alt er hidtil strandet, dels fordi der ikke har kunnet tilvejebringes Enighed mellem Lodsejerne indbyrdes, idet der altid har været nogle, som have følt sig brøstholdne ved de udarbejdede Planer, eller som have tvivlet paa deres praktiske Brugbarhed, og dels — og det er jo det vigtigste — fordi mange af dem have gyst tilbage for de store Udgifter, som en saadan Regulering eller Afvanding vilde medføre, idet de sad smaat i det før, men der er et gammelt Ord, som siger: „Nød lærer nøgen Kone at spinde“ og saaledes ogsaa her. De senere Aars store Tab have ført til, at man kunde skimte en Mulighed for at tilvejebringe Enighed mellem Lodsejerne, og en Plan, udarbejdet af Vandinspektør Fløe, vandt meget stor Tilslutning. Amtsraadet tog saa Sagen i sin Haand og lod nedsætte en Landvæsenskommission, som ved sit dygtige Arbejde nu har faaet alting klaret saaledes, at der kun staar tilbage at faa tilvejebragt det Beløb, som Afvandingen vil koste. Ogsaa det har Amtsradaet taget i sin Haand ved at indgaa med et Andragende om førnævnte Laan paa indtil 300,000 Kr., rentefrit, at betale i Løbet af 20 Aar. Derved er jo egentlig ikke noget særlig nyt, det er noget, som saa ofte finder Sted, at Statskassen maa træde til ved Foretagender, som private ikke have set sig i Stand til at magte.

Men her ved dette Spørgsmaal foreligger yderligere noget, som jeg mener ogsaa maatte have nogen Betydning, og det er, at Statskassen her har, om ikke en juridisk, saa dog i nogen Maade en moralsk Forpligtelse. Der er jo i en meget lang Aarrække bevilget store Summer til Hedeselskabet, og disse Penge ere sikkert blevne anvendte godt; faa Selskaber have gjort saa megen Nytte, som dette. Men Lodsejerne i Skernaadalen have haft et Tab derved. Langs op med Skernaaløbet findes der jo en Masse Vandingsanlæg, der strække sig over mange Mil. De ere ofte blevne anlagte paa den Maade, at Strømmen er bleven opstemmet paa et bestemt passende Sted, og der hvor Vandingskanalen skulde løbe, er Overdelen eller Jordskjolden, som

den kaldes, bleven afgravet, hvorefter Vandet er blevet ledet ind, og det har ved sin egen Kraft ført dette Flydesand med sig ud i det gamle Aaløb, og naar en Kanal saaledes omtrent ved sin egen Hjælp er bleven lavet, saa er Udløbet til det gamle Aaleje blevet afdæmmet, og atter et nyt Stykke taget ind, for at blive lagt efter samme Metode. Men al den Masse Sand, som paa den Maade er bleven ført ud i det gamle Aaleje, er saa i Aarenes Løb bleven ved at risle ud, og da det er kommet ud paa disse Enge, hvor Vandets Fald er en hel Del mindre, er det blevet liggende i Strømmen og har derved i højere Grad endnu umuliggjort Udløbet. Dermed mener jeg at have godtgjort, at Statskassen har nogen Forpligtelse til at komme disse Lodsejere til Hjælp ved at faa Engene afvandet og faa Forholdene ordnede der. Der er en Del ærede Medlemmer, som have været paa Stedet og med egne Øjne have set, hvorledes det staar til, Medlemmer saa vel af dette som af det andet Ting, og deriblandt den ærede Formand for Finansudvalget (J. C. Christensen).

Straks da denne Sag kom frem, da jeg saa, at Amtsradaet havde taget Sagen i Haanden og var indgaaet med et Andragende, henvendte jeg mig privat til adskillige af mine Kolleger og senere til Landbrugsministeren og Finansministeren. Den Interesse og Velvillie, som jeg overalt fandt for denne Sag, var næsten større, end jeg havde ventet mig. Et Medlem af Finansudvalget sagde endogsaa til mig: Kom bare med den Sag snarest mulig, det forundrer mig kun, at der er ventet saa længe, thi det er et meget stort Tab for hvert Aar, der gaar. Kun den ærede Finansminister viste sig lidt afvisende lige over for Sagen med den Motivering, at der ikke var Penge i Statskassen til den Slags Foretagender, og den ærede Minister var saa rask i Vendingen, at han sendte sit Afslag, endogsaa uden at afvente en anmeldt Deputation i den Anledning. Men selv om Deputationen heraf havde ladet sig afskrække og havde opgivet sin Mission, vilde Sagen have gaaet akkurat som sket alligevel. Denne Ministerens Afvisning paa Grund af Pengemangel afskrækkede ikke mig saa særlig, jeg saa nærmest deri et Bevis for, at den ærede Finansminister endnu ikke havde lært at tage fornødent Hensyn til Finansudvalgets Ønsker og Villie, og den ærede Landbrugsminister, som lod til at interessere sig meget for Sagen, og som viste sig meget velvillig og varm for den, har